

University of Craiova

From the Selected Works of Ion Sorin Bora

2014

Comori scripturistice în scrisorile pastorale ale Î.P.S. Nestor Vornicescu. Câteva repere exegetice

Ion Sorin Bora, *University of Craiova*

Available at: https://works.bepress.com/prlectdr_bora/5/

COMORI SCRIPTURISTICE ÎN SCRISORILE PASTORALE ALE IPS NESTOR VORNICESCU. CÂTEVA REPERE EXEGETICE

Pr. Dr. ION SORIN BORA¹

iecare preot și fiecare ierarh este dator să citească și să le explice credincioșilor Sfânta Scriptură, în special Sfintele Evanghelii și epistolele Noului Testament. Dintre ierarhii care s-au aplecat cu deosebită evlavie spre această muncă, Î.P.S. Nestor Vornicescu ocupă un loc aparte, el scoțând adevărate comori scripturistice spre folos și oferind câteva repere exegetice, atât de necesare unei perioade grele pentru Biserică.

Nu încapă nicio îndoială că activitatea publicistică a vrednicului de pomenire Mitropolit Nestor aduce mult rod în cercetarea istoriei Bisericii și a neamului nostru în contextul istoriei universale coroborată cu istoria mântuirii oamenilor. O adevărată provocare pe care au abordat-o toți istoricii creștini, începând cu Sfântul Evanghelist Luca, este tocmai interconectarea celor două istorii. Î.P.S. Nestor atrage atenția că la „apariția Creștinismului în istorie s-a produs spiritual o atmosferă cu totul nouă, o dragoste necunoscută până atunci față de om, o încredere nemărginită în opera de mântuire a Domnului nostru Iisus Hristos întrupat”². Totuși, istoria mântuirii, despre care Sfânta Scriptură aduce atâtea dovezi, este avută în vedere mai ales atunci când se adresează în scrisorile pastorale, celor ce au nevoie de mântuire din Oltenia.

Scrisorile pastorale trimise monahilor, preoților și credincioșilor din Arhiepiscopia Craiovei în decursul șederii sale în scaunul de mitropolit al Olteniei, publicate spre folosul posterității în revista *Mitropolia Olteniei* degaje dragoste și grijă părintească pentru turma sa duhovnicească. Iar această dragoste nu poate fi prezentată la Nașterea și Învierea Domnului decât în cuvinte părintești, pline de înțelesuri duhovnicești și multe citate din Sfânta Scriptură. Felul în care argumenta temele de interes major cu texte biblice dovedesc că Î.P.S. Acad. Dr. Nestor Vornicescu prețuia Sfânta Scriptură ca pe o comoară vie, din care voia să îmbogățească pe toți cei care se apropie de scrierile sale.

¹ Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea din Craiova.

² †NESTOR, Arhiepiscop al Craiovei și Mitropolit al Olteniei, „Pastorale chiriarihale” (la Nașterea Domnului), *Mitropolia Olteniei*, An. XLVIII(1996), nr. 3-6, p. 5.

Nu doar pentru prezentarea corectă a dogmelor credinței strămoșești se folosea de citarea Sfintei Scripturi ci și pentru tratarea unor teme de larg interes pentru credincioșii aflați în vârtoarea ateismului impus. Când regimul comunist interzicea prezența credincioșilor și a copiilor la marile sărbători creștine, Î.P.S. Nestor vorbea despre pace și iertare, tot astfel cum și Mântuitorul rostea „Părinte, iartă-le lor, că nu știu ce fac”(Lc. 23,34).

În prima sa pastorală trimisă ca proaspăt mitropolit al Olteniei, Î.P.S. Nestor vorbește credincioșilor, în noaptea Sfintei Învieri, despre Mântuitorul Hristos, „calea, adevărul și viața”(In. 14,6)³ iar faptele mântuitoare le-a săvârșit „ca lumea viață să aibă și încă din belșug”(In. 10,10)⁴.

În Duminica Învierii „au fost sfărâmate porțile de fier ale morții, în această zi au fost zdrobite încuietorile cele de aramă ale iadului. Acum se deschide închisoarea morții. Acum se vestește celor legați, libertatea”⁵. Dintre poruncile Domnului Înviat alege să scrie despre „porunca apărării vieții și a păcii”⁶. Pacea, cea mai importantă problemă a omenirii la acel moment⁷ ca lucrare a Domnului, „a înlăturat prăpastia dintre om și Dumnezeu, pricinuită de păcatul protopărinților noștri”⁸. Această pace, profetită în vechime (Mih. 4,3-4; Zah. 9,10; Is. 9,4.6; 52,7), o oferă ca dar Mântuitorul ucenicilor Săi: „Pacea Mea las vouă, Pacea Mea dau vouă”(In. 14,27)⁹, și prin ei, urmașilor acestora. Această pace, primită mai întâi de ucenicii Domnului, este împărtășită lumii de aceștia în calitate de Apostoli (II Cor. 5,17-18; I Pt. 3,10-11; II Tim. 2,22; Ev. 12,14; Col. 3,15; I Tes. 5,13; Filip. 4,7; Efes. 2,13-18; 4,1-3)¹⁰.

Pacea nu este un concept filosofic, ci o realitate la care trebuie să lucrăm ca adevărați ucenici ai Domnului Înviat. „În ziua luminată a Sfințelor Paști trebuie să ne aducem mai mult ca oricând aminte de mesajul biblic pentru pace în lume”¹¹. De altfel, Împărăția mesianică, inaugurată prin Jertfa Mântuitorului, care-și întinde razele până la noi, este o împărăție a păcii care postulează „aruncarea în foc a încălțămintelor zgomotoase ale oamenilor războinici precum și a tuturor hainelor cele stropite cu sânge,

³ IBIDEM, p. 5.

⁴ †NESTOR, Arhiepiscop al Craiovei și Mitropolit al Olteniei, „Pastorală sa Învierea Domnului-1978” în *Revista Mitropolia Olteniei*, an XXX(1978), nr. 4-6, p. 227.

⁵ Sfântul Grigorie de Nissa, *La Sfintele Paști*, Cuvântul I, Migne, PG XLVI, 604-605 apud †NESTOR, Arhiepiscop al Craiovei și Mitropolit al Olteniei, „Pastorală la Sfintele Paști-1982” în *Mitropolia Olteniei*, an. XXXIV(1982), nr. 4-6, p. 214.

⁶ †NESTOR, Arhiepiscop al Craiovei și Mitropolit al Olteniei, „Pastorală la Învierea Domnului-1978”, p. 227.

⁷ „Pacea înseamnă viață, iar viața este bunul cel mai de preț pe care n-i l-a dat Dumnezeu și care ne-a fost arătat prin modul cel mai înalt prin jertfa și Învierea Mântuitorului Iisus Hristos”. IBIDEM, p. 230.

⁸ IBIDEM, p. 227.

⁹ IBIDEM, p. 228.

¹⁰ IBIDEM, p. 230.

¹¹ IBIDEM, p. 230.

această împărăție mesianică este de nebiruit și pacea Domnului Iisus Hristos nu va avea hotar”¹²

Cuvintele Domnului Înviat din morți au fost ascultate, între Înviere și Înălțare, de femeile purtătoare de mir, de Sfinții Apostoli și de alți ucenici¹³. Se cuvenea o reluare a tuturor cuvintelor pe care Iisus Biruitorul morții le-a grăit oamenilor, în ordinea cronologică prezentată de Sfintele Evanghelii. Acest lucru îl face Î.P.S. Mitropolit în pastorală din anul 1981. Femeile Mironosițe, împreună cu Maria Magdalena, au fost întâmpinate de Domnul cu cuvintele „Bucurați-vă!...Nu vă temeți! Mergeți și vestiți fraților Mei, ca să meargă în Galileea, și acolo mă vor vedea”(Mt. 28,9-10)¹⁴. În acea zi de Duminică Domnul Înviat se arată ucenicilor în drum spre Emaus și, spre seară, s-a arătat Sfinților Apostoli, spunându-le „Pace vouă! Precum M-a trimis pe Mine Tatăl vă trimit și eu pe voi...Luați Duh Sfânt! Căroră veți ierta păcatele le vor fi iertate și căroră le veți ține, vor fi ținute” (In. 20, 21, 23)¹⁵.

Astfel, Domnul nostru Iisus Hristos este un dar de mare preț, întâiul dar al Tatălui acordat nouă, creștinilor.¹⁶

Nașterea Domnului, Care „n-a încetat a fi Dumnezeu adevărat când S-a făcut Om adevărat, întru totul asemenea nouă, în afară de păcat”(cf. Evr. 4,15), este prilej de adâncă meditație duhovnicească ce se întrevede în rândurile scrisorilor pastorale. „Taina Întrupării este actul de dragoste nemărginită a lui Dumnezeu pentru oameni. Fără a părăsi suprafirescul dumnezeiesc, Fiul lui Dumnezeu a venit în lumea creată și încă păcătoasă”¹⁷. Bucuria duhovnicească este deplină pentru credincioși la sărbătoarea Nașterii Domnului luminând viața și încălzind sufletele¹⁸, dăinuind „și după trecerea acestei sărbători”¹⁹.

Cele două relatări evanghelice despre Nașterea Domnului sunt prezentate deopotrivă în pastorale, marele ierarh îngrijindu-se, cum era firesc, de adevărul istoric al Nașterii Domnului. Evitând să intre în amănunte de conjunctură istorică, cum ar fi cele rezultate din interferența iudeilor cu

¹² IBIDEM, p. 228.

¹³ †NESTOR, Arhiepiscop al Craiovei și Mitropolit al Olteniei, „Pastorală la Praznicul Învierii Domnului-1981” în *Mitropolia Olteniei*, an XXXIII(1981), nr. 4-6, p. 171.

¹⁴ IBIDEM, p. 171.

¹⁵ IBIDEM, p. 171.

¹⁶ †NESTOR, Arhiepiscop al Craiovei și Mitropolit al Olteniei, „Pastorală la Sfintele Paști-1982”, p. 215.

¹⁷ †NESTOR, Arhiepiscop al Craiovei și Mitropolit al Olteniei, „Pastorale chirirarhale” (la Nașterea Domnului), *Mitropolia Olteniei*, An. XLVIII(1996), nr. 3-6, p. 4.

¹⁸ Motivul bucuriei actuale sau prezente este clar: „dumnezeiescul Prunc, Iisus Hristos, S-a născut pentru mântuirea noastră”. †NESTOR, Arhiepiscop al Craiovei și Mitropolit al Olteniei, „Pastorală la Praznicul Nașterii Domnului-1982, *Mitropolia Olteniei*, An. XXXIV(1982), nr10-12, p. 643.

¹⁹ IBIDEM, p. 643.

mediul greco-roman, în cuvinte simple le scrie credincioșilor despre ceea ce autorul văzuse în chip tainic, prin ochii credinței. Astfel, „Îngerii din cer, păstorii cei cu inima curată care au vestit cei dintâi minunea sfântă din peștera Betleemului și toată suflarea cântă astăzi «Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire!»²⁰.

Cea mai strălucitoare stea de pe cer îndrepta pașii magilor spre Betleem, iar păstorii, vestiți de îngeri, „au mers la staulul din peșterea, au văzut pe Pruncul Iisus așezat în iesle și s-au întors apoi întru ale lor, slăvind și laudând pe Dumnezeu pentru toate”²¹. Asemenea și magii s-au întors îmbogățiți cu lumina stelei și a Pruncului Sfânt.

Doar Irod Idumeul, orbit fiind de mândrie, a chemat în ascuns magii deoarece voia uciderea Pruncului, temându-se că Împăratului Hristos i-ar putea lua domnia, a ordonat uciderea tuturor pruncilor de doi ani și mai mici din Betleem și din împrejurimi²². „Străin de taina minunatei stele care călăuzea căi și cugete cu lumina ei, Irod rămâne în întunericul păcatului, stăpânit de patima sa ucigașă. Păstori și magi se închină Începătorului vieții. Regele Irod are doar idolul trufiei, care seamănă moartea”²³.

Bucuria primirii unui prunc în sânul unei familii este dezvoltată și în studiul „Cine va primi un prunc ca acesta în numele Meu, pe Mine mă primește”²⁴. „Mântuitorul Hristos a luat prin întrupare și chipul ființei omului; s-a născut în chip unic, tainic și dumnezeiesc, în afară de păcat, dar și-a asumat viața omenească, pentru că numai astfel Își putea împlini misiunea Sa”²⁵.

Pastorala de Crăciunul anului 1982 este prilej de „smerită împreună-cugetare” despre pace²⁶. Pacea, adevărată de cântarea îngerească (Lc. 2,14)²⁷, se datorează exclusiv Nașterii Domnului și aduce trei împăcări: între oameni, în „conștiința și ființa fiecărui om” și cea a omului cu Dumnezeu²⁸. Această pace nu este o noutate absolută ci „o restaurare a păcii”, consecință directă a restaurării vieții noastre²⁹.

²⁰ IBIDEM, p. 643.

²¹ †NESTOR, Arhiepiscop al Craiovei și Mitropolit al Olteniei, „Pastorale chiriariale” (la Praznicul Nașterii Domnului-1978), *Mitropolia Olteniei*, An. XXX(1978), nr. 10-12, p. 739.

²² IBIDEM, p. 740.

²³ IBIDEM, p. 740.

²⁴ †NESTOR, Arhiepiscop și Mitropolit, „Cine va primi un prunc ca acesta în numele Meu, pe Mine mă primește” în *Mitropolia Olteniei*, An. XXXIII(1981), nr10-12, pp. 224-237.

²⁵ IBIDEM, p. 225.

²⁶ †NESTOR, Arhiepiscop al Craiovei și Mitropolit al Olteniei, „Pastorală la Praznicul Nașterii Domnului-1982, p. 643.

²⁷ Întreaga pastorală de la Nașterea Domnului, 1982, este de fapt o exegeză a acestui verset. Prima parte vizează pacea pe pământ sau glasul îngeresc „pe pământ pace”(de la pagina 643) iar a doua parte bunăvoirea între oameni (începând cu pagina 644).

²⁸ †NESTOR, Arhiepiscop al Craiovei și Mitropolit al Olteniei, „Pastorală la Praznicul Nașterii Domnului-1982, p. 643.

²⁹ IBIDEM, p. 643.

Această pace a fost prorocită în Vechiul Testament și amintită în poruncile Sfinților Apostoli în cărțile Noului Testament. Astfel, Isaia prorocia pacea mesianică, „pace celor de aproape și pace celor de departe”(Is. 57,19) iar în Noul Testament, Sfântul Pavel scria tesalonicenilor „să trăim în bună pace”(I Tes. 5,13) pentru că doar „străduindu-ne din toate puterile ființei noastre să păstrăm pacea, să facem pace între oameni, ne vom chema cu adevărat «fiii lui Dumnezeu»”³⁰.

Strădania pentru pace a fiecăruia este însoțită de îndemnuri concrete venite de la Mântuitorul și de la Sfinții Săi Apostoli, ca fiecare creștin „să-și oprească limba de la rău, buzele sale să nu grăiască vicleșug...Să caute pacea și s-o urmeze pe ea”³¹.

„Bunăvoirea între oameni este rodirea reală, vizibilă a păcii, este atmosfera spirituală și morală necesară în raporturile dintre oameni. Bunăvoirea între oameni este urmarea firească a stării de pace pe pământ”.³² Această bunăvoire între oameni, lăudată chiar și în Vechiul Testament unde poporul evreu cultiva doar dragostea față de „apropaele”, înțeles ca rudenie apropiată sau de același neam³³, odată cu Nașterea Domnului dobândește un sens mult mai înalt: „Este mesajul trimis de Dumnezeu tuturor și se referă direct la conviețuirea noastră pe pământ: cu iubire unul față de altul, cu dreptă judecată și cu reciprocă prețuire”³⁴.

Această bunăvoire trebuie să caracterizeze viața noastră nu doar în zilele de mare praznic ci „în orice împrejurare din viață”, „în viața noastră zilnică” în raport „cu cei din jurul nostru”³⁵. Pentru cultivarea armonioasei conviețuiri se cuvine să urmăm poruncii Apostolului: „Să nu fie dezbinări între voi, ci să fiți cu totul uniți în același cuget și în aceeași înțelegere”(I Cor. 1,10)³⁶.

„Din rodul duhovnicesc al Nașterii Domnului crește în cugetele noastre încredințarea că fiecare om trebuie să se bucure de viață, să aibă dreptul de a lucra din toate puterile și după pregătirea ce o are pentru

³⁰ IBIDEM, p. 643.

³¹ De remarcat că Î.P.S. Nestor citează exact un text vechitestamentar pe care îl atribuie prediciei kerigmatice iar locul biblic indicat ca fiind sursa citirii este de fapt o parafrază noutestamentară(Iac. 3,16-18) a Psalmului 33, versetele 12 și 13. Bineînțeles că autorul cunoștea foarte bine deasa întrebuintare a psalmilor în cultul creștin din veacul apostolic: „Vorbiți între voi în psalmi și în laude și în cântări duhovnicești, lăudând și cântând Domnului, în inimile voastre”(Efes. 5,16). †NESTOR, Arhiepiscop al Craiovei și Mitropolit al Olteniei, „Pastorală la Praznicul Nașterii Domnului-1982, p. 644.

³² IBIDEM, p. 644.

³³ Lauda buneivoinii este reținută din cartea Psalmilor: „cu arma bunăvoinii ne-ai încununat pe noi”(Ps. 5,12). IBIDEM, p. 644.

³⁴ IBIDEM, p. 644.

³⁵ IBIDEM, p. 645.

³⁶ †NESTOR, Arhiepiscop al Craiovei și Mitropolit al Olteniei, „Pastorală la Sfintele Paști-1982”, p. 217.

dobândirea celor folositoare sieși, dar și semenilor, până la sfârșitul firesc rânduitor de Dumnezeu fiecăruia”³⁷.

Pastorala de Crăciun din 1995 este consacrată învățaturii ortodoxe despre mântuire. Mântuirea nu putea să fie decât „o lucrare divină și umană în același timp, făcută de Dumnezeu-Omul”³⁸. Pe de altă parte, mântuirea subiectivă, este la dispoziția noastră, în Biserică³⁹.

Taina Întrupării Fiului lui Dumnezeu a fost așteptată și proorocită în Legea Veche. „Mântuitorul n-a venit imediat după căderea în păcat a proto-părinților noștri, Adam și Eva, ci «a venit la plinirea vremii» pentru a face pe oameni să-și dea singuri seama de neputința lor în a-și menține viața și existența”⁴⁰. Deci, privind la șirul cel lung al proorocirilor și așteptărilor nașterii Lui Mesia conchidem că „încă de la vremea primelor prooroci și până în clipa împlinirii acestora, venirea Mântuitorului, izvorul vieții, a fost așteptată cu sentimentul supremei bucurii”⁴¹.

Chiar și numele Domnului Iisus a fost proorocit, de aceea „când s-au împlinit opt zile după nașterea Dumnezeiescului prunc” i-au pus numele Iisus(cf. Mt. 1,25; Lc. 2,21)⁴². Acest nume (care se traduce cu „Mântuitor”) ne alipește mai mult de Dumnezeu prin harul începător al mântuirii iar „mântuirea și slava și puterea noastră sunt ale lui Dumnezeu”(Apoc. 19,1)⁴³.

„Din nemărginită iubire, Dumnezeu-Fiul S-a întrupat, a mers pe pământ, suferind, flămând, fiind ispitit, întocmai ființei omului, dar în afară de păcat; a propovăduit iubirea, întâia și cea mai mare poruncă, a săvârșit minuni și a îndurat defăimarea și răstignirea”⁴⁴.

Iubirea trebuie să caracterizeze pe adevăratul creștin în orice moment al vieții sale. Dar aceasta trebuie să fie o oglindire a iubirii jertfelnice a lui Iisus iar iubirea despre care Î.P.S. Mitropolit Nestor scrie în pastorala Sfințelor Paști din 1981 este „iubire-slujire-jertfire”⁴⁵.

Iisus a slujit și a dat pildă de slujire Apostolilor și credincioșilor. El „a dat marea pildă de slujire prin spălarea picioarelor”⁴⁶. Apoi Mântuitorul le

³⁷ †NESTOR, Arhiepiscop al Craiovei și Mitropolit al Olteniei, „Pastorale chiriarhale” (la Praznicul Nașterii Domnului-1978), p. 743.

³⁸ †NESTOR, Arhiepiscop al Craiovei și Mitropolit al Olteniei, „Pastorale chiriarhale” (la Nașterea Domnului), p. 4.

³⁹ „Viața creștină nu are alt scop decât mântuirea în Iisus Hristos prin mijloacele pe care ni le pune la dispoziție sfânta noastră Biserică. IBIDEM, nr. 3-6, p. 5.

⁴⁰ IBIDEM, p. 4.

⁴¹ †NESTOR, Arhiepiscop al Craiovei și Mitropolit al Olteniei, „Pastorale chiriarhale” (la Praznicul Nașterii Domnului-1978), p. 739.

⁴² †NESTOR, Arhiepiscop al Craiovei și Mitropolit al Olteniei, „Pastorale chiriarhale” (la Nașterea Domnului), p. 4.

⁴³ IBIDEM, p. 7.

⁴⁴ †NESTOR, Arhiepiscop al Craiovei și Mitropolit al Olteniei, „Pastorală la Praznicul Învierii Domnului-1981”, p. 172.

⁴⁵ IBIDEM, p. 172.

⁴⁶ IBIDEM, p. 172.

atrage atenția ucenicilor Săi că nu le cere să declare iubirea ci să dovedească această iubire: «Mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca sufletul lui să –și pună pentru prietenii săi...Aceasta vă poruncesc, să vă iubiți unul pe altul!»(In. 15,12-13,17)⁴⁷.

Esența gândirii creștine despre iubirea lui Dumnezeu față de om, făptura Sa cea mai aleasă, o regăsește Părintele Mitropolit Nestor în Epistola către Efeseni a Sfântului Apostol Pavel: Dumnezeu, „pentru multa Sa iubire cu care ne-a iubit pe noi cei ce eram morți prin greșelile noastre, ne-a făcut vii împreună cu Hristos”(Efes. 2,4-5)⁴⁸.

Îndemnurile practice adresate credincioșilor Arhiepiscopiei Craiovei cu prilejul marilor sărbători ale creștinătății au o deosebită valoare. În contextul abordării temei mântuirii⁴⁹. Î.P.S. Nestor spune despre cunoașterea adevărilor mântuitoare că este condiția obligatorie a mântuirii, amintind cuvintele Domnului: „Viața veșnică este aceasta: să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu Adevărat, și pe Iisus Hristos, pe care L-ai trimis”(In. 17,3)⁵⁰.

Înșușirea mântuirii se realizează în Biserică, prin Sfintele Taine. Botezul, Taina intrării în creștinism, trebuia prezentat creștinilor spre înțelegere în acest context al mântuirii aduse până la poarta libertății personale a omului de Creatorul și Mântuitorul nostru. Despre această Sfântă Taină a Botezului vorbește magistral Sfântul Apostol Pavel credincioșilor din Roma că „ne-am îngropat cu Hristos prin botez spre a fi ai Lui și ca să aducem roade lui Dumnezeu”(Rom. 7,4). Așadar, în Taina Sfântului Botez, „sufletul se împărtășește întâia oară din Domnul Hristos cel de-o ființă cu Tatăl și care a primit a vieții ca un om, a pățimit, s-a îngropat și a înviat”⁵¹. Prin această mare taină avem parte și de Înviere, viața nouă dăruită de Domnul Hristos în care firea noastră este înnoită⁵².

Dacă Botezul este nașterea la viața cea nouă, începutul vieții în Hristos, începutul morții este mândria. Se cuvenea, deci, ca omuciderea să fie condamnată cu toată tăria iar slujitorii păcii și luptătorii pentru viața aproapelui, chiar cu prețul propriei vieți, trebuiau apreciați corespunzător. Un model de mare valoare în acest sens îl constituie tânăra Estera, nepoata evreului Mardoheu, despre care aflăm în cea de-a treia carte a lui Ezdra că a

⁴⁷ IBIDEM, p. 172.

⁴⁸ †NESTOR, Arhiepiscop al Craiovei și Mitropolit al Olteniei, „Pastorală la Sfintele Paști-1982”, p. 215.

⁴⁹ „Omul numai în Dumnezeu își găsește mântuirea și de aceea trebuie să întindă el însuși mâna ca să apuce dreapta ajutătoare a lui Dumnezeu”. †NESTOR, Arhiepiscop al Craiovei și Mitropolit al Olteniei, „Pastorale chirirarhale” (la Nașterea Domnului), p. 6.

⁵⁰ IBIDEM, p. 5.

⁵¹ †NESTOR, Arhiepiscop al Craiovei și Mitropolit al Olteniei, „Pastorală la Sfintele Paști-1982”, p. 214.

⁵² IBIDEM, p. 214.

fost aleasă regină la puțină vreme după ce regina Vasti a nesocotit porunca lui Artaxerxe Longimanul. La vreme de mare cumpănă pentru poporul său „a îndrăznit să a se înfățișa regelui spunând că «singura dorință, cerere și rugăciune» pentru ea și pentru «neamul său cel vândut spre ucidere, spre nimicire și pieire», prin viclene uneltiri”⁵³.

Ouciderea a fost oprită sau aspru condamnată, ca și în cazul lui Cain care a ridicat viața fratelui său Abel și necumpătaților războinici, amenințați de Dumnezeu cu pieirea⁵⁴. „Răspundem față de viața proprie și respectarea vieții aproapelui, în lumina învățăturilor morale pentru traiul de obște, se oglindește în cuvintele Sfintei Scripturi”⁵⁵. Aici aflăm că rădăcina acestui păcat cutremurător este mânia, calificată drept „omor spiritual” de vrednicul de pomenire Mitropolit al Olteniei, Nestor Vornicescu⁵⁶.

Nu doar credincioșilor din sfintele biserici ale Arhiepiscopiei Craiovei se adresa Părintele Mitropolit ci și celor care, botezați fiind în aceeași credință strămoșească⁵⁷, urmau o teorie utopică sau doar poruncile nedrepte ale unui regim declarat ateu, așezați strategic în diferite colțuri prin biserici ca să poată să culeagă stenogramele unei pretinse „informări”. Și ei sunt avuți în vedere, și lor li se adresează cuvântul scrisorii pastorale căruia i se dă greutatea cuvenită prin nestematele Sfintei Scripturi.

Cei foarte optimiști în „puterile omenești transformatoare”, utopice desigur, distinsul mitropolit cărturar nu le refuză cuvântul părintesc așa cum nici Sfintii Apostoli nu au întors spatele persecutorilor ci, de cele mai multe ori, au murit rugându-se pentru mântuirea lor. Î.P.S. Nestor nu prezintă bucuria creștină în opoziție cu utopia comunistă ci prezintă elemente simple din învățătura și morala creștină care lipsesc din logica persecutorilor. Citând parcă o prelegere înflăcărată, Î.P.S. Nestor spune: „Putem zidi, putem modela cugetul, caracterul omului prin cuvânt și faptă” iar apoi atrage atenția că zidirii comuniste îi lipsește temelia. Aceasta trebuie să fie „tot ce este bun și curat...unire a tuturor forțelor, trebuie generozitate: «cei tari să purtăm slăbiciunile celor neputincioși»(Rom. 15,1-2)”⁵⁸.

De aceea nu s-a dovedit o noutate că Î.P.S. Nestor a fost un susținător al democrației și al libertății naționale, atunci când regimul comunist a

⁵³ †NESTOR, Arhiepiscop al Craiovei și Mitropolit al Olteniei, „Pastorale chiriarihale” (la Praznicul Nașterii Domnului-1978), p. 741.

⁵⁴ IBIDEM, p. 741.

⁵⁵ IBIDEM, p. 742.

⁵⁶ IBIDEM, p. 742.

⁵⁷ Despre harul Botezului se știe că „pogorât asupra noastră prin Taina Sfântului Botez stă, în chip nearătat, asupra fiecăruia, așteptând ascultarea noastră și împlinirea de către noi a poruncilor”. †NESTOR, Arhiepiscop al Craiovei și Mitropolit al Olteniei, „Pastorală la Sfintele Paști-1982”, p. 217.

⁵⁸ †NESTOR, Arhiepiscop al Craiovei și Mitropolit al Olteniei, „Pastorală la Praznicul Nașterii Domnului-1982, p. 645.

fost înlăturat, încurajând credincioșii să creadă în valorile credinței strămoșești și în libertatea pe care credința în Hristos le-o poate da⁵⁹.

Concluzii

Fiecare pastorală pe care Î.P.S. Nestor a trimis-o clerului și credincioșilor din Arhiepiscopia Craiovei are o temă concretă, o dedicație pentru subiecte de mare actualitate, deschizând astfel drumul hotărârilor unanime din anii ce au urmat trecerii lui la, prin care fiecare an devine „omagial” sau „comemorativ” pentru persoane, evenimente sau Taine ale Bisericii.

Din comorile Sfintei Scripturi Î.P.S. Nestor a scos la lumină cuvinte pline de profunzime duhovnicească și, în același timp, ușor de înțeles pentru mulțimea creștinilor aflați în sfintele biserici oltene în zilele de mare praznic, credincioși sau persecutori comuniști, deopotrivă. Versetele alese sunt însoțite adesea de „tâlcul învățăturilor Bisericii prin care se sădesc și cresc în inimile noastre”⁶⁰.

Eforturile vrednicului de pomenire părintelui nostru Nestor, Arhiepiscop al Craiovei și Mitropolit al Olteniei, de a îmbogăți sufletele sărăcite de lipsuri și ideologii străine, prin bogăția Sfintei Scripturi au fost scrise nu doar în scrisori pastorale și articole, ci chiar în sufletele celor care au știut să se roage atunci când erau amenințați cu moartea sau chinurile temnițelor comuniste.

⁵⁹ LAVINIA STAN, LUCIAN TURCESCU, „The Romanian Orthodox Church and Post-Communist Democratisation” in *Europe-Asia Studies*, Vol. 52, No. 8 (Dec., 2000), p. 1473.

⁶⁰ †NESTOR, Arhiepiscop al Craiovei și Mitropolit al Olteniei, „Pastorală la Sfintele Paști-1982”, p. 216.